

5 sierpnia 1929 r.

B44j 1/46

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIIS PATENTOWY

Nr 10080.

Kl. 15 g 6.

Paul O. Mayer
(Wiedeń, Austrja).

Maszyna do pisania z kołem czcionkowym.

Zgłoszono 16 lutego 1928 r.

Udzielono 28 lutego 1929 r.

Pierwszeństwo: 20 października 1927 r. (Austrja).

Przedmiotem wynalazku jest maszyna do pisania z kołem czcionkowym prostej budowy, łatwa w użyciu, niezużywająca się prędko przy ciągłej pracy i lekka, wobec czego nadaje się szczególnie w podróży lub do celów wojskowych.

Powyższe zalety wynikają z tego, że koło czcionkowe jest umieszczone i obraca się na dźwigni odchylanej pionowo, która jednocześnie włącza wózek wałka maszyny.

Na rysunku przedstawiono dla przykładu formę wykonania maszyny do pisania z kołem czcionkowym według wynalazku, przyczem na fig. 1 uwidocznione są zasadnicze części maszyny zgóry, na fig. 2 —

w rzucie pionowym, częściowo w przekroju.

Na podstawie 1 (fig. 1) około czopa 2 waha się główna dźwignia 3, która na lewym końcu posiada występ 4 przeznaczony do przykładania dużego palca przez piszącego. Dźwignia 3 może wahać się około prostopadłego względem niej czopa 2, aż do zatrzymania przez opisany później dokładnie oporek, przyczem koło czcionkowe 5, obracające się na czopie 6 głównej dźwigni 3, dociska się do wałka 7, na który zakłada się papier. Wałek ten umieszczony jest i obraca się na wspornikach 8 wózka, którego zębica 9 jest przesuwana w znany sposób na podstawie 1 maszyny do pi-

sania. Na głównej dźwigni 3 znajduje się poza tem obracająca się około czopa 10 dwuramienna dźwignia 11, która zapomocą zaczepionej w pobliżu jej punktu obrotu sprężyny 12 przyciska się do zębownicy 9 wózka wałka. Przy odchyleniu głównej dźwigni 3 w kierunku wałka 7, ramię 11 wchodzi swoim wolnym końcem pomiędzy zęby zębownicy 9 wózka i posuwa go o jeden ząb, ponieważ dźwignia 3 odchyła się około czopa 2 dopóki koniec ramienia 11 nie uderzy o stały oporek 14 umieszczony na podstawie; wówczas kończy się przesuwanie wózka. Dla umożliwienia dalszego odchylenia głównej dźwigni 3 bez posuwania sanek, celem docisnięcia koła czcionkowego 5 do wałka 7, ramię 11 posiada podłużny rowek 15, w który wchodzi czop 10. Sprężyna 16 przymocowana z jednej strony do czopa 10, z drugiej zaś do dźwigni 11 dociska dźwignię tę do koła czcionkowego 5, przyczem dźwignia ta może przy oparciu się ramienia 11 o stały oporek 14 ze swego położenia sprężyste się odchyłać. Zamiast takiego umieszczenia dźwigni 11 może ona być też umocowana niepodatnie, jednak tak, że opierające się o oporek 14 ramię będzie się sprężyste poddawało, przyczem np. wskutek ugięcia nastąpi skrócenie ramienia dźwigni. Poza tem sprężyna 17 utrzymuje główną dźwignię 3 w takim położeniu, w którym koło czcionkowe 5 odsunięte jest od wałka 7.

Nastawianie koła czcionkowego uskutecznia się zapomocą zębownicy 18 wodzonej na głównej dźwigni 3, która to zębownica na końcu, wystającym poza przednią stronę maszyny, posiada obracające się na czopie ramię 20, którego drugi koniec dochodzi powyżej płytki znakowej 21 i posiada kulisty występ 22, zapadający w odpowiednie położenie w półkuliste wgłębienie 23 płytki znakowej 21. Ramię 20 przesuwa zębownicę 18, która zaczepia zęby 24 koła czcionkowego 5, przestawiając go.

Pokrycie czcionek farbą następuje przy

pomocy barwiącej rolki 25 umieszczonej na ramieniu 26, które waha się około stałego czopa 27, znajdującego się na podstawie 1 i otacza koło czcionkowe 5. Ramię 26 posiada za czopem 27 występ 28, wchodzący w wycięcie występu 29 głównej dźwigni 3. Jednocześnie z odchyleniem dźwigni 3 odchyła się ramię 26 w kierunku wskazanym strzałką na fig. 1 i rolka barwiąca 25 posuwa się wówczas po obwodzie koła czcionkowego 5. Rolka 25 jest umieszczona na sprężynującym przedłużeniu 30 ramienia 26 tak, że przy poruszaniu ociera się ona o koło czcionkowe 5. Na dźwigni 3 znajduje się poza tem zapasowa rolka barwiąca 31, przyczem droga poruszania się rolki 25 jest taka względem rolki zapasowej, że rolka 25 ociera się o rolkę 31 i od niej zabarwia.

W przedstawionym przykładzie wykonania czcionki koła czcionkowego są umieszczone trzema poziomo jeden nad drugim leżącymi rzędami na łapkach 32. Koło czcionkowe 5 przesuwa się w znany sposób na czopie 6 w górę i nadół; tworzy ono z kołem zębątem 24 jedną całość i jest oparte w pobliżu osi obrotu na dźwigni 33, wahać się na podstawie 1. Guzik naciskowy 34 ruchomy na czopie 35 jest umocowany na ramieniu 36 dźwigni 33, tak, że przy naciśnięciu guzika 34 dźwignia 33 odchyła się i podnosi koło czcionkowe 5. Ażeby zależnie od potrzeby jeden z rzędów czcionek 32 koła czcionkowego 5 przestawić w położenie piszące i koło to odpowiednio mniej lub więcej podnieść, guzik naciskowy 34 umocowany jest i pokręca się na czopie 35, przyczem sprężyna 37 nadaje mu położenie pionowe. Obok guzika naciskowego 34 znajduje się na podstawie 1 oporek 38, koło którego guzik 34 w położeniu utrzymanem sprężyną 37 porusza się tak, że może być zupełnie wsunięty i koło czcionkowe nastawione na najniższej leżący rząd czcionek. O ile ma być nastawiony wyżej leżący rząd czcionek, wówczas guzik nacisko-

wy odchyła się koło czopa 35 w kierunku strzałki na fig. 2 tak, że przy naciskaniu natrafia na oporek 38 i wskutek tego koło czcionkowe 5 o wiele mniej się podnosi. W normalnem położeniu koła czcionkowego utrzymanem sprężyną 38' najwyższy rząd czcionek jest nastawiony na pisanie.

Celem ograniczenia wahaniasię głównej dźwigni 3 w kierunku wózka wałka, na podstawie 1 znajduje się oporek 39 umocowany na trzpieniu 40 i utrzymany sprężyną 41. W najwyższem położeniu między oporkiem 39 i podstawą 1 jest tyle wolnej przestrzeni, że główna dźwignia 3 może się odchylić aż do trzpienia 40, lecz poruszanie jej jest ograniczone bocznym występem 42, w który uderza trzpień 40. Wówczas poruszane dźwignią 3 koło czcionkowe 5 zaczepia zapomocą koła zębatego 24 ząb 43, co daje możność nastawienia koła czcionkowego 5 zapomocą koła zębatego 24 na czcionkę mającą być odbita. O ile wózek ma być posunięty bez odbicia znaków, wówczas oporek 39 wbrew działaniu sprężyny 41 przyciska się nadół tak, aż oprze się na podstawie 1. Wówczas ruch dźwigni 3, dotyczącej bocznem występem 42 oporka 39, jest ograniczony i koło 5 nie dotyka wałka 9. Na prawym wsporniku 8 wałka 7 jest umocowana i odchyła się na czopie 44 osłona 45 z celuloidu lub podobnego przezroczystego materiału, która pokrywa, jak wskazuje fig. 1, prawy koniec wałka 7. Osłona 45 może być koloru jaskrawego, aby wskazać piszącemu, że posuwanie się wałka jest ukończone. Wymiary osłony 45 są takie, by ograniczały normalną długość wiersza. W razie potrzeby odbicia kilku dodatkowych liter lub innych znaków, osłona 45 posuwa się przez naciśnięcie wystającego nad czopem 44 występu 46 i wałek się zwalnia.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Maszyna do pisania z kołem czcion-

kowem, znamienna tem, że koło czcionkowe jest umieszczone na odchylanej pionowo dźwigni tak, iż może się na niej pokręcać, przyczem jednocześnie dźwignia ta włącza wózek z wałkiem do papieru.

2. Maszyna do pisania z kołem czcionkowem według zastrz. 1, znamienna tem, że na odchylanej pionowo dźwigni z kołem czcionkowem jest umocowana druga dźwignia, która przy odchyleniu pierwszej dźwigni zaczepia końcem zwróconym w stronę wałka do papieru zębnicę wózka i poruszając się posuwa go.

3. Maszyna do pisania z kołem czcionkowem według zastrz. 1, znamienna tem, że dźwignia, włączająca wózek wałka, przyciśnięta jest sprężyną do zębnicy wózka i poddaje się elastycznie wówczas, kiedy dalsze posuwanie wózka wskutek napotkania przez dźwignię stałego oporka jest uniemożliwione.

4. Maszyna do pisania z kołem czcionkowem według zastrz. 1 — 3, znamienna tem, że dźwignia, włączająca wózek wałka, jest umocowana i obraca się na czopie, który wchodzi w podłużny otwór wskazanej dźwigni i z którym dźwignia ta łączy się sprężyną.

5. Maszyna do pisania z kołem czcionkowem według zastrz. 1 — 4, znamienna tem, że na jej podstawie znajduje się umocowany na sprężynie oporek, poruszający się nadół, który w najniższem swem położeniu zapobiega uderzeniom koła czcionkowego o wałek podczas odchylania dźwigni, na której koło to jest umieszczone.

6. Maszyna do pisania z kołem czcionkowem według zastrz. 1 — 4, znamienna tem, że na podstawie maszyny umieszczone jest na czopie ruchome otaczające koło czcionkowe ramię z umocowaną rolką barwiącą, przyczem ramię to posiada krótki występ wystający poza wskazany czop i zaczepiający hakowaty występ dźwigni, na której osadzone jest koło czcionkowe tak, iż przy odchylaniu dźwigni tej w kierunku

wałka, na który zakłada się papier, ramię z rolką barwiącą, koło czcionkowe i rolka zapasowa poruszają się i ocierają wzajemnie.

7. Maszyna do pisania z kołem czcionkowym według zastrz. 1—6, znamienna tem, że rolka barwiąca jest umieszczona na sprężynującym przedłużeniu ramienia dźwigni.

8. Maszyna do pisania z kołem czcionkowym według zastrz. 1—7, znamienna tem, że przedstawiająca koło czcionkowe zębica, przesuwana przez dźwignię za pomocą umieszczonego na niej kółka zębatego, posiada ruchome ramię, na którego końcu, przylegającym sprężyscie do płytki znakowej, znajduje się kulisty występ, za-

padający w wykonane w tej płytce wgłębienie.

9. Maszyna do pisania według zastrz. 1—8, znamienna tem, że na jej podstawie umieszczona jest odchylana w płaszczyźnie prostopadłej i zaczepiająca od spodu koło czcionkowe dźwignia, uruchomiana guzikiem naciskowym, który w jednej pozycji nastawienia sprowadza całkowite odchylenie podnoszącej koło czcionkowe dźwigni, w drugiej zaś pozycji uderza w stały oporek, częściowo się odchylając.

Paul O. Mayer.

Zastępca: Inż. Cz. Raczyński,
rzecznik patentowy.

